

Innvandring og innvandrere i Norge.

Innvandring til Norge-litt statistikk

Innvandrere er man bare i en generasjon, og barn av innvandrere er ikke selv innvandrere hvis de er født i Norge. Statistisk Sentralbyrå (SSB) opererer med betegnelsen «norskfødte med innvandrer-foreldre».¹ I 2019 (1.jan) er det 765 108 innvandrere, og 179 294 norskfødte med to innvandrerforeldre i Norge. Folketallet i Norge vokste med 1,3% i 2018 til 5.345.600 personer og innvandringen sto for 72% av denne veksten².

Selv om det til alle tider har vært både innvandring og utvandring i Norge, er det netto innvandring særlig fra ca 1970, dvs innvandring minus utvandring. Netto innvandring har økt ganske jevnt og trutt fram til ca 2005. Da fikk vi en ganske rask økning fram til 2012, mens den i 2018 igjen er nede på samme nivå som i 2005 (Figur 1)³.

Hvor kommer innvandrerne fra?

Innvandrere i Norge kommer fra 220 forskjellige land og selvstyrte områder. Ser vi på verdensdeler, er det flest fra Asia, og deretter fra Øst-Europa (Figur 2). Brutt ned på enkeltland, kommer de fleste fra Polen (ca 98 700 i 2019). Deretter er det flest fra Litauen (39 000) og Sverige (35 300) (figur 3). Det er også 24 500 innvandrere fra Tyskland og 19 150 fra Danmark. Fra ikke-Europeiske land er det flest innvandrere fra Syria (30 800), Somalia (28 600), Irak (23 200), Eritrea (22 600), Fillippinene (22 300), Pakistan (20 700) og Thailand (20 400).

Blandet

halvt og halvt,
kvalt. Delt.
Født her,
Men kommer fra Der.

De spør:
hva, hvor,
aldri Hvem.

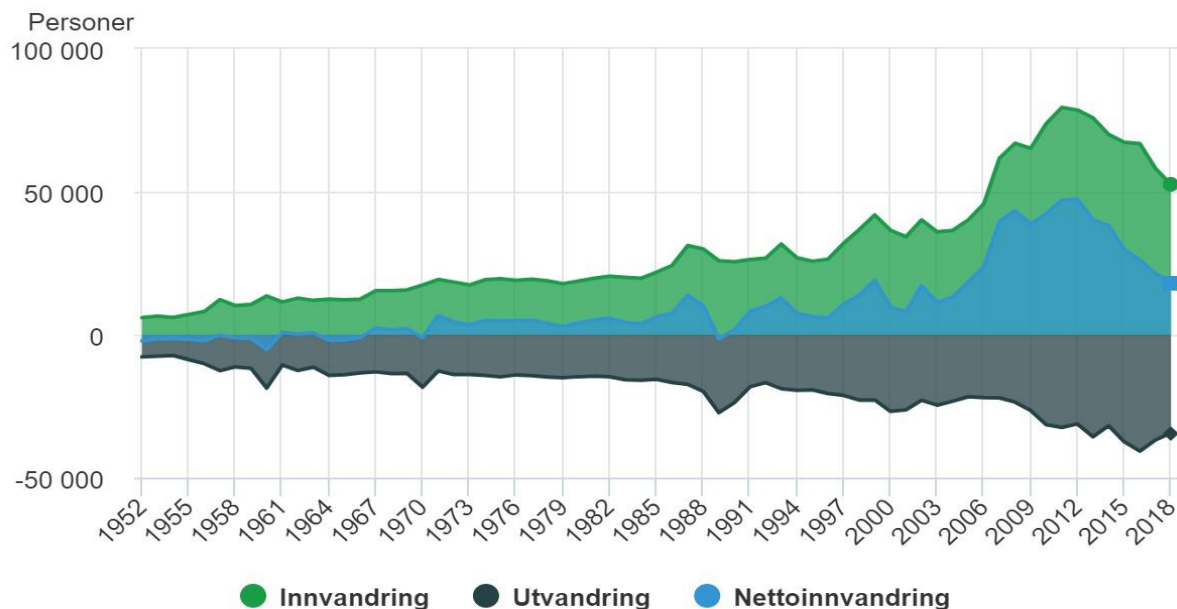
De insisterer,
mens de peker i motsatte
retninger,
det er Sant,
det er Riktig.

De påstår:
du er en av Oss
eller du er en av Dem –

hvorfor ikke dobbelt,
hvorfor ikke Hel?
hvorfor ikke nøytral,
hvorfor ikke Alt?

Lill Tsehay Salole
<https://www.lillsalole.com/poesi>

Innvandring og utvandring

Kilde: Folkemengde og befolkningsendringer, Statistisk sentralbyrå

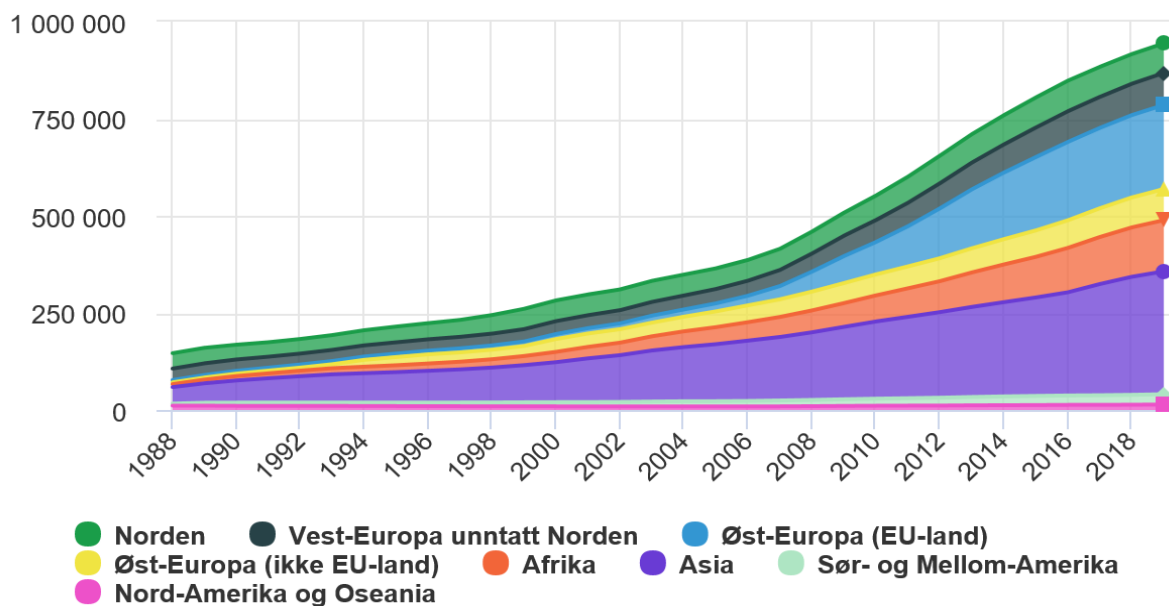
Figur 1. Innvandring og utvandring i Norge, 1952-2018.

¹ <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/slik-definerer-ssb-innvandrere>

² <https://www.ssb.no/befolkning/faktaside/befolkningen>

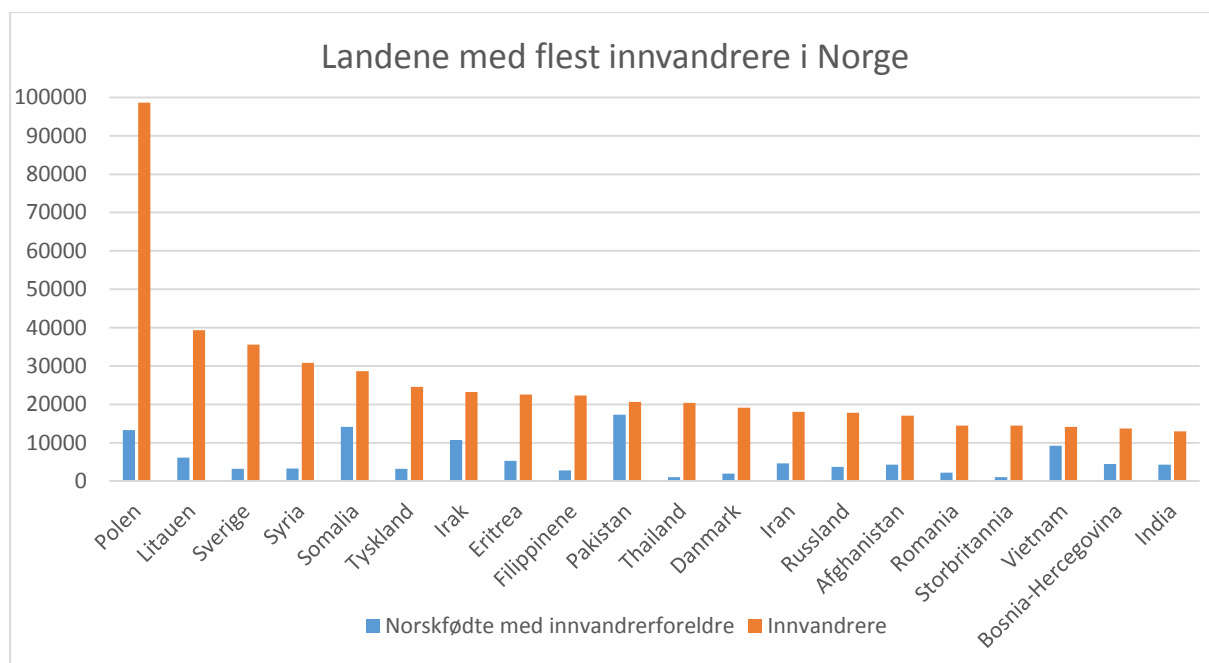
³ <https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/faktaside/innvandring>

Landbakgrunn for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå

Figur 2. Landbakgrunn for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Norge, 1988-2018.

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå

Figur 3. Landene med flest innvandrere i Norge, 2019.

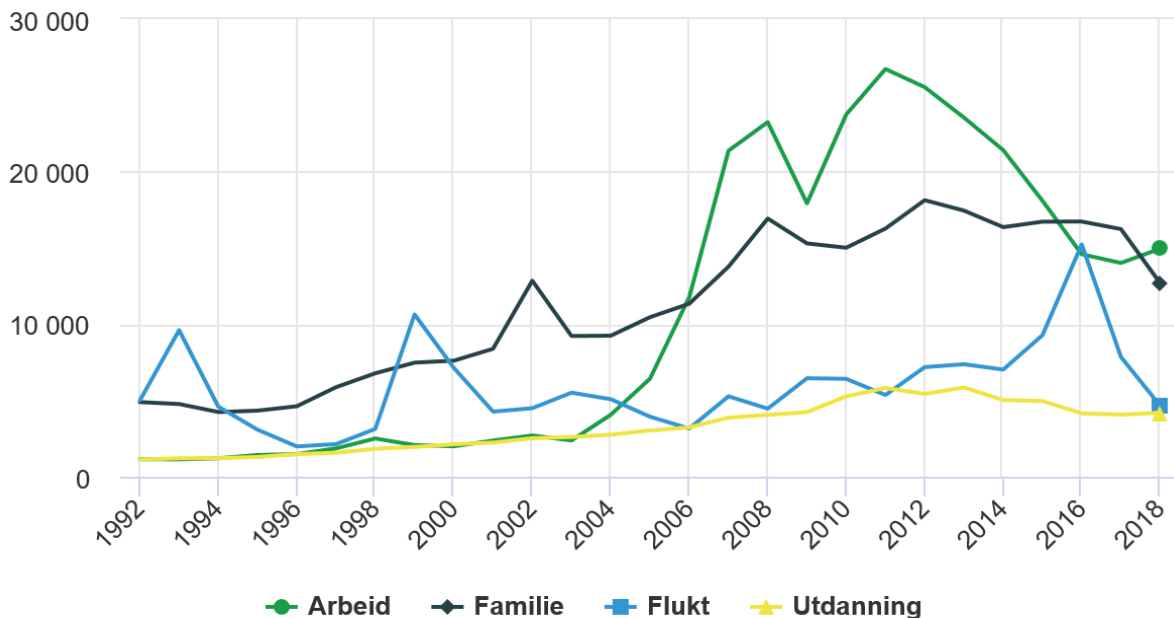
Av norskfødte med to innvandrerforeldre er det flest med foreldre fra Pakistan (17 300), etterfulgt av Somalia (14 100), Polen (13 300), Irak (10 700) og Vietnam (9 200) (Figur 3). Av norskfødte med en utenlandsfødt forelder, er det flest med en forelder fra Sverige (40 800) og Danmark (31 100). For mer informasjon om Norskfødte med innvandrerforeldre henvises til SSB.⁴

⁴ <https://www.ssb.no/innvandrere-i-norge/2017>

Ulik årsak til innvandring

Innvandrere kommer til Norge av ulike årsaker. Det har gjennom historien vært ulike bølger av arbeidsinnvandring og flyktninger, det siste som oftest forårsaket av krig og konflikt. Siden 1990 hadde vi topper med flyktninger i 1993, 1999 og 2016. Arbeidsinnvandring har vært høy, særlig fra Øst-Europa fra 2006 til nå (Figur 4).

Innvandringer etter innvandringsgrunn

Kilde: Innvandrere etter innvandringsgrunn, Statistisk sentralbyrå

Figur 4. Innvandrere etter innvandringsbakgrunn i Norge, 1992 – 2018

Utdanningsnivå for innvandrere

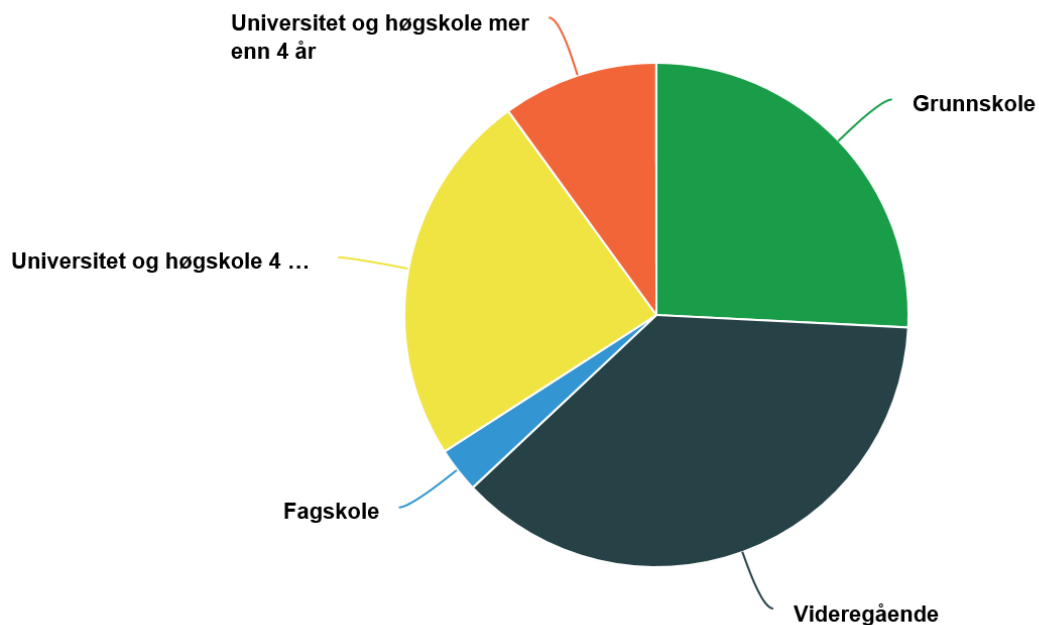
Når det gjelder utdanningsnivå er det her interessante forskjeller på landsgjennomsnittet av befolkningen og innvandrere. En liten del av innvandrerne (1.7%) har ingen fullført utdanning, mens denne kategorien ikke er synlig i landsgjennomsnittet. Ca ¼ av totalbefolkningen har kun fullført grunnskole, mens det blant innvandrerne er ca 1/3. Det motsatte forholdet gjelder de som har fullført videregående skole. Ca ¼ av befolkningen både blant innvandrere og totalbefolkningen har fullført universitet og høyskole 4 år eller mindre. Mer enn 16% av innvandrerne har en høyere utdanning på mer enn 4 år, mens det blant befolkningen som helhet er kun 10% som har det samme (Figur 5).

Blant norskfødte med innvandrerforeldre er det også langt større andel som tar høyere utdanning enn hva tilfellet er for den øvrige befolkningen. Det er særlig norskfødte med innvandrerforeldre fra Kina, Sri Lanka, India og Vietnam som har en høy andel i høyere utdanning (50 – 63 %).⁵ Hver femte unge kvinne i Norge med foreldre fra India blir lege, mens det for befolkningen for øvrig er en av 100.⁶

⁵ https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/391638?ts=16bb80598d8

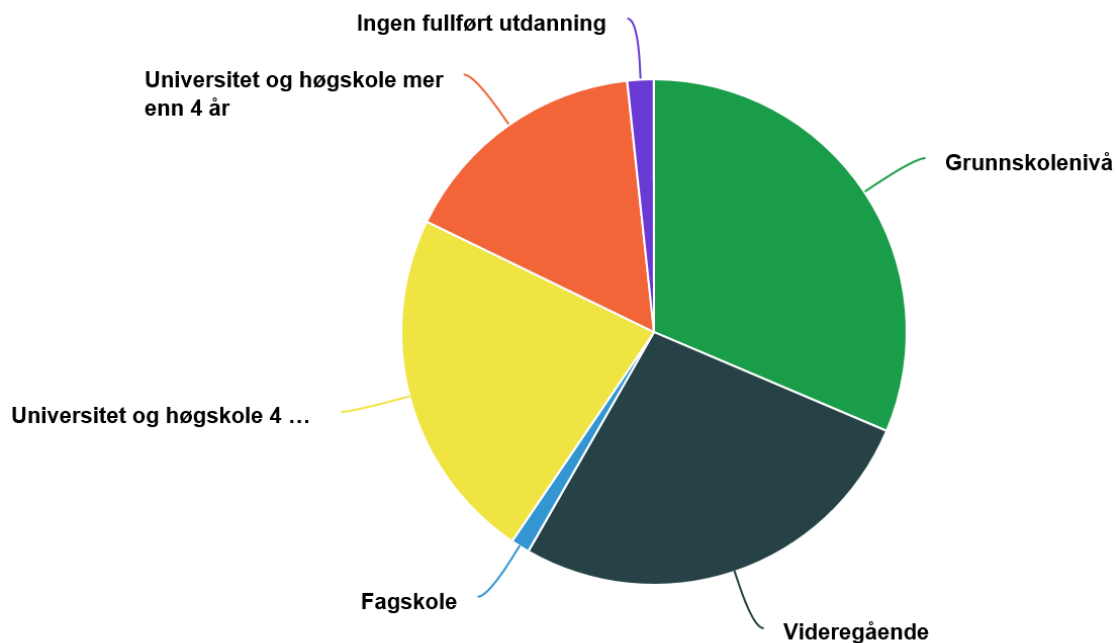
⁶ <https://www.nrk.no/osloogviken/norske-kvinner-med-foreldre-fra-india-blir-ofte-leger-1.14851858>

Utdanningsnivå totalbefolkningen

Kilde: Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

Utdanningsnivå innvandrere

Kilde: Befolkningens utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

Figur 5. Befolkningens utdanningsnivå i Norge, 2018

Kristne innvandrere i Norge

Vi har ikke eksakte tall for religionstilhørighet for innvandrere i Norge, men vi har tall for befolkningen som helhet, basert på trossamfunn som mottar offentlig støtte i Norge. I 2018 er det 355 070 som er medlemmer av kristne trossamfunn utenfor Den norske kirke, en økning på ca 15 580 fra året før. Tilsvarende er det ca 166 860 muslimer, opp ca 13 800 siste år. Det er også ca 20 000 buddhister og 10 400 hinduister, og de økte også sist år med hhv ca 2 700 og 1 400 medlemmer⁷. Se også denne siden for mer statistikk⁸.

De store gruppene fra Polen og Litauen tilhører i første rekke den katolske kirke. Det samme gjelder mange fra Vietnam og Filippinene. Det er også mange kristne innvandrere fra Etiopia, Eritrea og Myanmar. De fleste av disse tilhører den Koptiske kirke, Mekane Yesus-kirken eller baptistkirken. Mange innvandrere fra Nordiske naboland, Tyskland, USA og Storbritannia er med i en nasjonal kirke i Norge. Noen finner seg også til rette i Den norske kirke. Det er relativt mange kirkelige ansatte prester fra Tyskland og Island, og mange kantorer / organister fra England, Polen og Latvia.

I 2016 var 72,1 % av befolkningen i Norge medlem i Den norske kirke. Ser vi bort fra innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, var 86,1% av befolkningen medlem. Det viser at en stor del av nedgangen i medlemskap i Den norske kirke de senere år skyldes en økt innvandrerbefolkning og deres barn som ikke blir medlem. Denne trenden er enda større i Oslo enn i resten av landet. Der er kun 51,6 % av befolkningen medlemmer eller tilhørige i Den norske kirke, mens 76,5% er medlemmer om vi ser bort fra de 32.5 % av innbyggerne som har innvandrerbakgrunn i Oslo.⁹ Er Den norske kirke irrelevant for kristne med en annen etnisk bakgrunn enn den norske?¹⁰

I 2010 var 60% av innvandrere i Norge fra kristne land, og flertallet av dem regnet seg som kristne.¹¹ Mange har ikke en luthersk tilhørighet og vil derfor søke til andre kirkesamfunn. Andre vil søke menigheter der de kjenner seg mer hjemme med de kulturelle kodene, i nasjonale menigheter, internasjonale menigheter, eller migrantmenigheter. Migrantmenigheter er etablert og drives av migranter, hvor medlemmene er migranter (både med og uten fast opphold i Norge). Disse menighetene og kirkene er ofte delt inn etter konfesjon og etnisitet, språk og kulturfellesskap.

Kristne migranter og Den norske kirke

En kirkemøtesak om kristne migranter må se på både enkeltmennesket og menighetene. Det har innvirkning på mange sider av kirkens virksomhet på nasjonalt og lokalt plan. Dette er forøkt fremstilt i figur 6. Det trengs ytterligere kartlegging, forskning og utredning for å kunne lage gode strategier og handlingsplaner for veien videre. Det andre vedlegget til saken, rapporten fra KIFO (Institutt for Kirke-, Religions og livssyns Forskning) om menigheters møte med kristne migranter er et eksempel på slik dokumentasjon som det trengs mer av. KIFO har også flere publikasjoner som gir relevant bakgrunnsstoff til feltet.¹²

Salmer fra den verdensvide kirke (utenfor Europa) i Norsk Salmebok 2013

26	New Zealand/USA
87	Madagaskar
204	Tanzania
258	Argentina
293	Dakota-indianerne
407	New Zealand
479	Argentina/Uruguay
519	Nigeria
620	Filippinene
632	Namibia
637	Palestina
674	Nederland/Sri Lanka
725	New Zealand/Sverige
727	New Zealand/Sverige
742	Colombia
300/803	Kina
330/976.5	Ghana
390/633/977.7	Sør-Afrika
393/541/739	Brasil
681/752	India

⁷ <https://www.ssb.no/trosamf>

⁸ <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/faktaside/religion>

⁹ Witsø Rafoss, T. 2017. Unge voksne og Den norske kirke. Medlemskap, tro og tilhørighet. KIFO Rapport 2017:3

¹⁰ https://www.idunn.no/kok/2019/03/den_norske_kirke_fornordmenn

¹¹ Statistisk Sentralbyrå, SSB 2010. Sekularitet og religiøsitet i Norge.

¹² <http://www.kifo.no/forskning/det-flerreligiose-samfunn/>

Se også: <http://www.kifo.no/forskning/det-flerreligiose-samfunn/migrantmenigheter/>.

Den norske kirkes arbeid med migranter og migrantmenigheter

Erfaringer og ressurser

Det er mange organisasjoner og kirkesamfunn som har verdifulle erfaringer og kompetanse på feltet. Her vises særlig til KIA, Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges Kristne Råd <https://norgeskristnerad.no/flerkulturelt-arbeid/> internasjonale menigheter, misjonsorganisasjoner og hjemvendte misjonærer.

Det finnes mye bra ressurser og erfaringer fra nordiske søsterkirker. Se Den danske folkekirke¹³, og Svenska kyrkan¹⁴.

Sjømannskirken har erfaringer av å være en minoritetskirke i utlandet. Dette er nyttig kompetanse for å forstå migrantmenigheters behov for å komme sammen med mennesker som deler samme kultur og språk. Hvordan kan vi benytte denne erfaringen i samarbeid med migrantmenigheter?

Videre er det viktig å ta til seg erfaringer og kompetanse fra samisk kirkelig i deres tilnærming til minoritetsperspektiver, med vekt på språk, kultur og identitet.

Om det å vokse opp med en krysskulturell identitet og å bygge kompetanse på dette anbefales stiftelsen flexid.¹⁵

Intervju med Jadwiga Ihlen fra Polen, frivillig medarbeider i Fjell menighet, Drammen.

Hvordan kom du med i menighetens arbeid, hva jobber du med, og hvordan trives du der?

Jeg ble involvert i frivillig arbeid gjennom en av kirkens ansatte som inviterte meg inn.

I kirken arbeider jeg mest med matlaging i forbindelse med forskjellige prosjekter, men også andre oppgaver. Jeg trives meget godt med kirkens ansatte og andre frivillige. Det er et meget godt sted å være for både barn, ungdom og voksne.

Hva kan Den norske kirke gjøre for å legge bedre til rette for at flere innvandrere kan bidra med frivillig innsats i kirken?

Det er viktig å være åpen, inkluderende og ikke sette misjonering i første rekke, men invitere til sosiale og kulturelle begivenheter og prosjekter. Samarbeid med andre organisasjoner er viktig.

¹³ <http://www.interchurch.dk/>

¹⁴ <https://www.svenskakyrkan.se/migration>

¹⁵ <https://flexid.no/>. Se også <https://www.gyldendal.no/Forfattere/Salole-Lill>